

8. Sınıf İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinde Yaratıcı Drama Yöntemi ve Altı Şapkalı Düşünme Tekniğinin Kullanılmasının Öğrenci Başarı ve Tutumlarına Etkisi

**Ali ALTIKULAÇ¹
Nadire Emel AKHAN²**

ÖZET

Bu araştırmada, ilköğretim 8. sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi “Lozan Barış Antlaşması” konusunda yaratıcı drama yönteminin ve altı şapkalı düşünme tekniğinin nasıl kullanılabileceğine ilişkin etkinlikler oluşturmak ve oluşturulan etkinliklerin öğrencilerin konuları öğrenme düzeylerini ve derse karşı tutumlarını yükseltip yükseltmediğini incelemek ve betimlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, deney grubuna Lozan Barış Antlaşması ile ilgili etkinlikler uygulanmış, kontrol grubunda ise geleneksel öğretim teknikleri kullanılmıştır. Betimlemeli ve deneysel niteliği olan bu çalışmada T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde yaratıcı drama yönteminin ve altı şapkalı düşünme tekniğinin kullanımı gösterilmeye çalışılmış ve “Deney grubu ile kontrol grubunun öğrenim düzeyleri ve tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır.

ANAHTAR KELİMELEER: Yaratıcı Drama, Altı Şapkalı Düşünme Tekniği, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi, Öğrenci Merkezli Öğrenme

The Effect Of Using The Creative Drama Method And The Six Thinking Hat Technique On Student Success And Attitudes In Eighth-Grade Revolution History And Kemalism Lesson

ABSTRACT

In this research, it was aimed to compose the activities about how creative drama teaching method and six thinking hats teaching technique can be used in “Lausanne Peace Treaty” subject in Turkish Republic Revolution History and Kemalism lesson; describe and research whether the composed activities increase the students’ learning levels or not. For this aim, the Lausanne Peace

¹ Bilim Uzmanı Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, altikulac.ali@gazi.edu.tr

² Arş. Gör., Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, nes@gazi.edu.tr

Treaty-related activities were applied on an experiment group and traditional teaching techniques were applied on a checking group. In this study, which is an experimental and descriptive, it was attempted to show the use of creative drama teaching method and six thinking hats teaching technique in Turkish Republic Revolution History and Kemalism lesson and an answer was searched for the question "Is there any meaningful difference between the learning level and attitudes of experiment group and checking group?"

KEYWORDS: Creative Drama, Six Thinking Hats Teaching Technique, Turkish Republic Revolution History and Kemalism Lesson, Student-Centered Learning

GİRİŞ

Ülkemizde eğitiminin amacı genel olarak; çağdaş, Atatürk ilke ve inkılaplarını benimsemiş, Türk tarihini ve kültürünü kavramış, temel demokratik değerlerle donanmış ve insan haklarına saygılı, yaşadığı çevreye duyarlı, bilgiyi deneyimlerine göre yorumlayıp sosyal ve kültürel bağlam içinde oluşturan, kullanan ve düzenleyen sosyal katılım becerileri gelişmiş, sosyal yaşamda etkin, üretken, haklarını ve sorumluluklarını bilen, dünya insanı olan, evrensel değerlere önem veren gençler yetiştirmek, olarak belirlenmiştir. Eğitimin temel amaçlarına ulaşmak için ülkenin geleceği olan çocuklara bilgi vermektense daha fazlasını yapmak gerekir; bu da ancak öğrenme-öğretme ortamını en son yeniliklerle zenginleştirerek yapılabilir.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin öğretiminde de pek çok yöntem ve teknikten yararlanılabilir. Öte yandan öğretim hedeflerine tam olarak ulaştırabilecek veya tüm öğrenme ortamlarında kullanılacak tek bir öğretim yöntemi ve tekniği söz konusu değildir. Sadece anlatım ve soru-cevap tekniğinin uygulandığı yaratıcılıktan yoksun bir ders ortamında öğrencinin ilgisinin dağıldığı görülmektedir. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda öğrenciyi derste daha aktif kılabilecek ve öğretim hedeflerine daha kolay ulaşılmasını sağlayacak öğretim yöntemi ve tekniklerinin kullanılması gerekliliğinin ortaya çıkmaktadır. İnkılap tarihi öğretim süreci, tarihî döneme dair bir anlayış kazandırarak çocuğa, tarihsel olaylarla ilgili zihin şemasını oluşturma imkânı verebilmelidir. Bunun temini için ise öğretim süreci;

1. Çocuğa bilgi sunabilmelidir.
2. Çocuğu düşünmeye sevk edebilmelidir.
3. Çocukta his-heyecan uyandırabilmelidir.
4. Çocuğun hayal etmesini sağlamalıdır.
5. Çocuğun hafızasını güçlendirebilmelidir.
6. Çocuğa bir hedef verilebilmelidir.
7. Çocuğu harekete sevk ettirebilmelidir (Emiroğlu, 2006, s.101).

Sekizinci sınıfta verilen İnkılap Tarihi dersinin ana hedefi, öğrencilerin kronik tarihi bilgileri ezberleyip bunları davranışlarına yansıtmaktan öte Atatürkçülüğe karşı olumlu tutumlar geliştirmek olmalıdır. Zira en başarılı öğrenciler bile, öğrendikleri bilgilerin birçoğunu ortaöğretim çağına geldikleri zaman

unutmaktadır. O hâlde savaşların sebepleri-sonuçları, antlaşmaların tarihleri, orduların sayısal ve teknik özellikleri, açıklamalar, kavramlar, tanımlar vb. bilgiler yerine, tarihsel olayların iç yüzün gösterecek ve bugüne ayna tutacak sınıf etkinlikleri düzenlemek gerekmektedir. Bir öğretim tekniği olarak drama işte bu noktada faydalı olacaktır. Adıgüzel'e göre tarih dersinde öğrencilerin belli kişileri, olayları ve konuları canlandırması, dramatize etmesi mümkündür. Böylece konular somutlaşır ve çok daha iyi öğrenilir. Aynı durum, diğer ders konuları için de yapılabilir (2002, s. 27). Bu dersin öğretiminde drama, öğrencilere bir durumu ya da olayı yeniden yaratma ve ilgili kişilerin rollerine bürünme fırsatını verir. Öğrencilere canlandıracakları karakterlere ilişkin arka plan bilgileri verilir, daha sonra kendilerini o kişilerin yerlerine koyarak ya da onlarla duygudaşlık kurarak perspektiflerini yansıtmaları istenir (Stradling, 2003, s.107).

Philbin ve Myers'e (1991, s.179) göre yaratıcı dramada öncelikli olarak konuyu tek ve doğal bir doğru çözümü olmayan bir problem olarak sunmak gerekir. Bu amaç için farklı teknikler kullanılabilir. Örneğin, tarihî kültürel veya sosyopolitik bir olay hakkında çalışma yapılabilir, sınıf içi tartışmalar yapılabilir ya da öğrencilerin tarihi bir olayda bakış açılarını kendilerininmiş gibi benimseyerek alternatif bir tutum ya da görüş sunmaya çalıştıkları rol oynama çalışmaları yapılabilir.

Öğrencilerin ordu komutanı, siyasetçi veya tarihî bir kahraman olmalarına imkân yoktur ama drama etkinlikleri sayesinde böyle kişilerle kendilerini özdeşleştirebilirler. Özellikle tarihsel karakterler dramatize edilirken öğrenciler kendilerini oynadıkları karakterin yerine koyarlar. Onlar gibi düşündükçe bir taraftan tarihî bilgilerinin yeniden kurgular diğer taraftan da oynadıkları kişi ile kendileri arasındaki fark ve benzerlikleri bulmaya çalışırlar (Altıkulaç, 2008, s.40).

Tarih kitapları ile tarih öğretmenleri, eski olayları boş yere isim ve tarih kalabalığı arasında gelişigüzel sıralamak ve çocukların zihinlerini tarihin karışık bir "ambar defteri" hâline getirmek alışkanlığından vazgeçmedikçe, tarih derslerinden beklediğimiz amaçları elde etmeye imkân yoktur (Sungu, 1927; akt. Ata, 2002, s.2). Tarih derslerinde kullanılacak drama etkinlikleriyle geçmişteki olay, insan ve durumlar temsili olarak bugüne taşınabilir ve öğrencilere, geleneksel öğretim etkinlikleriyle kazanamayacakları pek çok deneyim, beceri ve tarihsel nitelik kazandırılabilir (Demircioğlu, 2005, s.164). Tarihin amacı, geçmişle gelecek arasında köprü kurmak olmalıdır. Bu köprüyü ancak geçmişteki hatalarımızı ortaya koyarak kurabiliriz (Uysal vd., 1987, s.361). Tarihimizde yaşanmış bir sorun veya bunalım noktasından hareketle oluşturulacak tartışma ortamı, öğrencilere bugün karşı karşıya kaldıkları kişisel ve toplumsal problemleri çözmede ipuçları verecektir. Drama aracılığıyla değişik yeteneklere sahip öğrenciler için kendilerini ifade etme ve iletişime girme fırsatı verilebilir. İnkılâp Tarihi öğretmenlerinin bu tekniği kullanmadaki isteksizliğinin temel nedenleri zaman eksikliği, alan azlığı ve etkinliklerin sınıf yönetimini

olumsuz etkilemesidir. Ancak doğru organizasyon, rol oynama ve sınıf içindeki diğer temsili oyunların çok büyük yararları vardır; bunlar çocuğun becerilerini geliştirir, bilgisini artırır ve kavramasını güçlendirir (Phillips, 2003, s.99).

Bu yöntem öğrenciye rol yapma ve doğaçlama fırsatları sağlasa da sonuç itibarıyla esas amaç bir başka zamanda ve bir başka yerde bir bireyin –ya da belli bir grubun temsilcisinin- nasıl tepki vereceğini anlamasına yardımcı olmaktadır (Stradling, 2003, s.107). Örneğin “TBMM’nin Açılışı” konusu anlatılırken yapılacak bir drama etkinliği, öğrencileri yaşanan olayın tam ortasına sürükleyecektir (Çuhadar, 2005). Yapılacak bu tür çalışmalarla öğrencilerin kendi dillerini, seslerini ve bedenlerini kullanırken bir durumun nasıl oluştuğu konusunda tahminler yapmalarını, böylece sözü edilen durumları irdelemelerini gerektirir. Bu irdeleme öğrenciler için olay ya da olguların başlangıç aşamalarının araştırılmasında daha zengin yaşantılara fırsat verir (Üstündağ, 2006, s. 308).

Tarih dersini yeni temellere oturtmanın ve daha etkili hâle getirmenin pek çok yaratıcı yolu vardır. Tarihin doğasını anlamada artış sağlayacak, düşüncelerin açıkça ifade edilebildiği, öğretmenin coşkusunu yansıtan etkinlikler planlamak bu yollardan birisidir (Cooper, 2001, s.175). Drama etkinlikleri sayesinde tarih dersi gibi soyut konulardan oluşan bir dersin öğrencilerin zihninde somutlaşması kolaylaşacaktır. İçinde birçok teknik barındıran ve bu teknikler ile daha da güçlenen yaratıcı drama yönteminin doğasına uygun bir başka teknik olarak altı şapkalı düşünme tekniği kabul edilebilir. Bu teknik sayesinde drama etkinlikleri daha da kalıcı ve işlerlik kazanabilir.

Altı şapkalı düşünme tekniğinde, bir konuya farklı açılardan bakma esas alınmaktadır. Bu yöntemle duyguları, mantıktan; yaratıcılığı, bilgi birikiminden ayırarak çok yönlü olarak düşünme amaçlanmaktadır. Bu teknik, daha iyi ve pratik düşünemilmede ve eşsiz derecede pozitif yaklaşımlarda, karar vermede, yeni fikirler keşfetmede bireye yardımcı olmaktadır. Teknik sadece öğrencilerin düşünmelerine yardımcı olmakla kalmayıp davranış kazandırmada, sınıfta disiplin sağlamada, yaşam sürecinde problem çözmede de önemli sonuçlar vermektedir (Akt: Can, 2005, s.44).

Altı şapkalı düşünme tekniği insanların düşüncülerinde belli bir kalıpta kalmalarını, olaylara tek yönlü bakmalarını önlemektedir. Değişik açıdan düşünmelere yer verdiği için ortaya atılan konunun her yönden irdelenip, kararların doğru verilmesine olanak sağlar. Teknikte yer alan şapkalar birçok düşünme çeşidini de kapsamaktadır. Ayrıca tekniğin uygulanışı kolay ve zevkli olduğu için insanlar tarafından çabuk benimsenmektedir (Can, 2005, s.43). Bu da tekniğin yaratıcı drama etkinliklerine uygunluğunun bir ispatı sayılabilir.

Johnson (2002, s.602), dramanın ilköğretimdeki hak ettiği yeri alıncaya kadar, öğrencilerin ve öğretmenlerin, düşünmeye giden bu en kestirme yoldan yararlanma fırsatını kaçırmaya devam edeceklerini dile getirmektedir. Drama,

öğrencilerin içeriği keşfettikleri ve bilgi-beceriye edindikleri bir öğrenme sürecidir. Öğretmenlere ve öğrencilere sınırsız çeşitte konu sunma bakımından eşsizdir. Öğrenciler hem birbirleriyle, hem de öğretmenle işbirliği içinde önce bildikleri hatta bilmediklerini sandıkları bildiklerini bir yerde toplayarak, hayali dünyalarını kurarlar. Sonra, bu hayali dünyalarını, hikâyenin veya durumun spesifik yönleriyle meşgul olarak keşfederler. Ayrıca hemen her durumda, çocuklar, yetişkinleri oynuyor olacak ve role ve durumuna uygun dili bulmaya çalışacaklardır. Bu tür aktiviteler, öğrencilerin düşünce ve dilinde muazzam istekler ortaya çıkarır. Bu Johnson'a (2002, s.597) göre, bilginin yapılandırılmasının kolaylaştırılmasında dramının eşsiz bir hediyesidir.

İlköğretimin ikinci kademesinde uygulanacak drama çalışmalarının amaçları; öğrencilerin yaşına, eğitim ve öğretim basamağına, ders konularının özelliklerine, ders konularının hedef-davranışlarına, sınıf atmosferine ve öğrencilerin yapısına göre değişir. Dramanın kullanılması ile sekizinci sınıf öğrencisinden beklenen hedeflerden başlıcaları şunlardır: Duygularını dışa vurabilme, hayal gücünü geliştirebilme, bağımsız düşünme gücünü ifade edebilme, sosyal ve işbirliği bilincini geliştirebilme (Karakaya, 2007, s.110–111).

Araştırma konusu ile ilgili alan yazın taramasından bazı örnekler aşağıdaki gibidir:

Stradling (2003), “20. Yüzyıl Siyasi Tarihi Nasıl Öğretilmeli” adlı kitabında tarih dersinde drama yönteminin uygulanabilirliğine geniş bir biçimde yer vermiştir. Bu çalışmada, drama etkinlikleri ve simülasyonlar tarih öğretiminde kullanıldığında öğrenciler bir durumu ya da olayı yeniden yaşama ve ilgili kişiler rollerine bürünme fırsatı bulurlar, sonucuna ulaşılmıştır.

Demircioğlu'na (2005) göre tarih öğretimini öğretmen temelli geleneksel yöntemden çıkarıp öğrenci merkezli çağdaş öğretimi gerçekleştirecek çağdaş öğretim yöntemleri kullanılmalı ve tarihi bilgiler öğrencilerin günlük hayatta kullanabileceği bir forma sokulmalıdır. Böylece öğrenciler tarih derslerinde elde ettikleri bilgileri güncel yaşamlarında kullanabilecektir.

Can (2005), araştırmasındaki amacını altı şapkalı düşünme tekniğinin ilköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersindeki akademik başarısına etkisini belirlemek olarak belirlemiştir. Araştırma “öntest-sontest kontrol gruplu” desene uygun olarak düzenlenmiştir. Elde edilen bulgularda, altı şapkalı düşünme tekniğinin geleneksel yöntemlere göre öğrenci başarısını daha çok arttırdığı sonucunu ortaya çıkmıştır.

Debre (2008), araştırmasında sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde ders anlatım stratejisi olarak dramatizasyonun kullanımının öğrencilerin başarılarının artırılmasına etkisini ortaya koymayı hedeflemiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğrencinin öğrenme sürecine tüm duyu organları ile katılımını sağladığı, bu durumun da akademik başarıyı arttırdığı görülmüştür.

Sosyal bilgiler dersi coğrafya konuları dramatisasyon yoluyla ders anlatma ile geleneksel yolla ders anlatma arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Altıkulaç (2008), yaptığı araştırmada, ilköğretim 8. sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi “Kurtuluş Savaşı” ünitesinde drama yönteminin nasıl kullanılabileceğine ilişkin etkinlikler oluşturmak ve oluşturulan etkinliklerin öğrencilerin konuları öğrenme düzeylerini ve derse yönelik olumlu yöndeki tutumlarını yükseltip yükseltmediğini incelemeyi ve betimlemeyi amaçlamıştır. Deneysel bir nitelik taşıyan araştırmada elde edilen bulgular, drama yönteminin öğrencilerin ders başarısını ve derse karşı tutumunu olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

Bilek (2009) araştırmasını, dramatisasyon yönteminin Hayat Bilgisi dersinde kullanılmasının öğrencilerin sosyal duygusal uyumlarına ve akademik başarılarına etkisini belirlemek amacıyla yapmıştır. Araştırma deneysel bir çalışma olup ön test-son test kontrol gruplu olarak desenlenmiştir. Yapılan araştırma sonucunda dramatisasyon yönteminin Hayat Bilgisi dersinde kullanılmasının öğrencilerin sosyal duygusal uyumlarına ve akademik başarılarına olumlu yönde etkilediği ortaya çıkmıştır.

Göncüoğlu (2010) ise çalışmasında ilköğretim 6. sınıf Sosyal Bilgiler dersi demokrasi konularının öğretiminde, işbirlikli öğrenme ve drama yöntemi ile geleneksel öğrenme yönteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlara göre Sosyal Bilgiler dersi demokrasi konularının öğretiminde işbirlikli öğrenme ve drama yönteminin öğrenci başarısını artırma konusunda geleneksel öğrenme yöntemine göre daha etkili olduğu söylenilebilir.

YÖNTEM

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, ilköğretim 8. sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi konularından biri olan Lozan Antlaşmasının öğretiminde geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri ile yaratıcı drama yönteminin ve altı şapkalı düşünme tekniğinin kullanılmasının öğrenci başarısına, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersine yönelik tutumlarına etkisini incelemektir.

Buradan hareketle bu araştırmada;

- 1) Deney grubu öğrencilerinin ön test başarı puanları ve tutum puanları ile kontrol grubu öğrencilerinin ön test başarı puanları ve tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmakta mıdır?
- 2) Deney grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ve tutum puanları ile kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ve tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmakta mıdır?
- 3) Deney grubu öğrencilerinin ön test başarı ve tutum puanları ile son test başarı ve tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmakta mıdır?
- 4) Kontrol grubu öğrencilerinin ön test başarı ve tutum puanları ile son test başarı ve tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmakta mıdır?

5) Deney grubu öğrencilerinin öğrenme sürecine yönelik görüşleri nasıldır? sorularına cevap aranmıştır.

Araştırmanın problem cümlesi şu şekilde belirlenmiştir: “8. sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük” dersi “Zaferin ve Bağımsızlığın Tescili / Lozan Antlaşması” konusunun geleneksel yöntemle kontrol grubunda, yaratıcı drama yöntemi ve altı şapkalı düşünme tekniği ile deney grubunda işlenmesi, çalışma grubu olarak belirlen öğrenci grubunun öğrenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark meydana getirmekte midir?”

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2008- 2009 eğitim öğretim yılında eğitim görmekte olan, Ankara Mamak merkez ilçesine bağlı alt sosyoekonomik düzey bir ilköğretim okulunun iki şubesindeki (A şubesi 18 öğrenci (10 Kız / 8 Erkek) , B şubesi 18 öğrenci (9 Kız / 9 Erkek)) 8. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Deney ve kontrol grupları yansız olarak atanmıştır. Araştırma deneysel bir çalışma olduğu ve tek bir okulu kapsayacağı için araştırma sonuçları ile ilgili bir genelleme yapılmayacaktır. Okullun seçiminde uygun / elverişli (convenient) örneklem yöntemi kullanılmıştır. Diğer bir deyişle araştırmacılar kolaylıkla ulaşabilecekleri uygun okulu seçmişlerdir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada yaratıcı drama yönteminin uygulandığı gruplardaki öğrencilerin başarılarında meydana gelebilecek değişimleri ölçmek için araştırmacılar tarafından geliştirilen “Lozan Barış Antlaşması” konulu akademik başarı testi kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin İnkılâp Tarihi derinse dersine karşı ilgilerini tespit etmek amacıyla yazarlardan Ali Altıkulaç’ın (2008, s.98) çalışmasındaki “**T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Tutum Ölçeği**” kullanılmıştır. Çalışmanın nitel boyutu için öğrencilerden etkinlikler esnasında alınan dokümanlar kullanılmış ve uygulama süreci öğrencilerin ifadelerinden doğrudan alıntılara yer verilerek gözler önüne serilmeye çalışılmıştır.

Öğrencilerin Lozan Antlaşması konusundaki başarılarını ölçmek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen “**Başarı Testi**” kullanılmıştır. Testte sekizinci sınıf İnkılâp Tarihi dersi müfredatına uygun olarak Lozan Antlaşması konularına yönelik 20 tane çoktan seçmeli soru yer almaktadır. Hazırlanan testin içerik geçerliliği alanında uzman akademisyenler tarafından tartışılarak sağlanmıştır. Ön test ile son test arasında kısa bir zaman aralığı olduğu için ön test uygulamasındaki soruların yerleri ve şıkları değiştirilmiş ve son test elde edilmiştir. Hazırlanan başarı testinin pilot uygulaması farklı iki okulda öğrenim gören 110 sekizinci sınıf öğrencisine uygulanarak yapılmıştır. Başarı testinin pilot uygulaması sonucunda 20 sorunun güvenilirlik katsayısı 0,923 bulunmuştur.

Veri Toplama Süreci

Yarı deneysel olarak gerçekleştirilen bu çalışmada ön test - son test karşılaştırmalı gruplu deneysel araştırma modeli kullanılmıştır. Ayrıca araştırmanın bulgularını desteklemek ve derinlemesine anlaşılmasını sağlamak amacıyla deney grubu öğrencilerine yapılan etkinliklerde öğrencilerden yazılı cevaplar alınarak araştırmaya nitel boyut da katılmıştır. Bu cevaplar nitel veri analiz tekniklerinden doküman analizi tekniğine ile incelenerek öğrencilerin sürece dair görüşleri ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Böylece nicel yöntemlerle toplanan verilerin anlaşılmasında ve açıklanmasında, nitel yöntemlerle toplanan verilerden yararlanılmaya çalışılmıştır.

BULGULAR ve YORUM

1) Deney Grubu öğrencilerinin ön test başarı puanları ve tutum puanları ile kontrol grubu öğrencilerinin ön test başarı puanları ve tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmakta mıdır?

Deney grubu öğrencilerinin ön test başarı puanları ve tutum puanları ile kontrol grubu öğrencilerinin ön test başarı puanları ve tutum puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı bağımsız örneklem için t testi ile analiz edilmiş ve sonuçları Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubu Başarı ve Tutum Puanları Ön Test Sonuçları

Test	Grup	N	Ortalama	Std. Sapma	t	Sd	p	
Ön	Başarı	Deney	18	6,28	1,07	0,000	34	1,000
		Kontrol	18	6,28	2,19			
	Tutum	Deney	18	62,33	12,99	-0,474	34	0,639
		Kontrol	18	64,50	14,41			

Deney grubu öğrencilerinin ön test başarı puanları ($\bar{X}=6.28$ $S_x=1,07$), kontrol grubu öğrencilerinin ön test başarı puanlarına ($\bar{X}=6,28$ $S_x=2.19$) göre daha homojen dağıldığı görülmüştür. Ancak istatistiksel olarak deney grubu öğrencilerinin ön test başarı puanları ile kontrol grubu ön test başarı puanları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>0.05$).

Kontrol grubu öğrencilerinin ön test tutum puanları ($\bar{X}=64,50$), deney grubu öğrencilerinin ön test tutum puanlarına ($\bar{X}=62,33$) göre biraz daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Ancak istatistiksel olarak deney grubu öğrencilerinin ön test tutum puanları ile kontrol grubu ön test tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>0.05$).

Çalışmada elde edilen bu ilk sonuçlar bize yansız olarak atanan iki şubenin öğrencilerin konuya yönelik başarı seviyeleri ve derse yönelik tutumları arasında

anlamli bir fark olmadığını göstermiştir. Bu durum deneysel işlem öncesi istendik bir durumdur.

2) DeneY Grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ve tutum puanları ile kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ve tutum puanları arasında anlamli bir fark bulunmakta mıdır?

DeneY grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ve tutum puanları ile kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ve tutum puanları arasında anlamli bir farkın olup olmadığı bağımsız örneklemler için t testi ile analiz edilmiş ve sonuçları Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. DeneY ve Kontrol Grubu Başarı ve Tutum Puanları Son Test Sonuçları

Test	Grup	N	Ortalama	Std. Sapma	t	Sd	p
Son Başarı	DeneY	18	17,72	1,49	8,146	34	0,000*
	Kontrol	18	13,56	1,58			
Tutum	DeneY	18	85,72	8,13	4,384	34	0,000*
	Kontrol	18	69,78	13,11			

*p<0.05

DeneY grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ($\bar{X}=17.72$), kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanlarına ($\bar{X}=13.56$) göre daha yüksek bulunmuştur. İstatistiksel olarak da deneY grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ile kontrol grubu son test başarı puanları arasında anlamli bir fark bulunmuştur (p<0.05). Bulunan bu fark deneY grubunun lehinedir.

DeneY grubu öğrencilerinin son test tutum puanları ($\bar{X}=85.72$), kontrol grubu öğrencilerinin son test tutum puanlarına ($\bar{X}=69.78$) göre biraz daha fazla yüksek olduğu gözlenmiştir. İstatistiksel olarak da deneY grubu öğrencilerinin son test tutum puanları ile kontrol grubu son test tutum puanları arasında anlamli bir fark bulunmuştur (p<0.05). Bulunan bu fark deneY grubunun lehinedir.

Elde edilen verilere göre, deneY grubundaki öğrenmenin ve derse yönelik olumlu tutum geliştirmenin kontrol grubuna göre daha fazla olduğu görölmektedir. Bu sonuç bizlere konunun deneY grubunda yaratıcı drama yöntemi ve altı şapkalı düşünme tekniği ile işlenmesinin, konunun geleneksel yöntemle işlenmesine göre öğrencilerin akademik başarılarını daha fazla arttırdığını ve derse yönelik daha yüksek olumlu tutum geliştirdiğini göstermektedir.

3) DeneY Grubu öğrencilerinin ön test başarı ve tutum puanları ile son test başarı ve tutum puanları arasında anlamli bir fark bulunmakta mıdır?

DeneY grubu öğrencilerinin ön test başarı ve tutum puanları ile son test başarı ve tutum puanları arasında anlamli bir farkın olup olmadığı bağımlı örneklemler için t testi ile analiz edilmiş ve sonuçları Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. *Deney Grubunun Başarı ve Tutum Puanlarının Ön Test / Son Test Karşılaştırması*

Grup	Test		Ortalama	Std. Sapma	t	Sd	p
Deney	Başarı	Ön test	6,28	1,07	-28,763	17	0,000*
		Son test	17,72	1,49			
	Tutum	Ön test	62,33	12,99	-14,427	17	0,000*
		Son test	85,72	8,13			

*p<0.05

Deney grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ($\bar{X}=17.72$), ön test başarı puanlarına ($\bar{X}=6.28$) göre daha yüksek olduğu görülmüştür. İstatistiksel olarak da deney grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ile ön test başarı puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$). Bulunan bu fark, deney grubu öğrencilerinin son test başarı puanları lehinedir.

Deney grubu öğrencilerinin son test tutum puanları ($\bar{X}=85.72$), ön test tutum puanlarına ($\bar{X}=62.33$) göre daha yüksek olduğu görülmüştür. İstatistiksel olarak da deney grubu öğrencilerinin son test tutum puanları ile ön test tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$). Bulunan bu fark, deney grubu öğrencilerinin son test tutum puanları lehinedir.

Elde edilen bu veriler bizlere dersin ilgili konusunun yaratıcı drama yöntemi ve altı şapkalı düşünme tekniği ile işlenmesinin öğrencilerin akademik başarılarını ve derse karşı tutumlarını olumlu yönde geliştirdiğini göstermiştir.

4) Kontrol Grubu öğrencilerinin ön test başarı ve tutum puanları ile son test başarı ve tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmakta mıdır?

Kontrol grubu öğrencilerinin ön test başarı ve tutum puanları ile son test başarı ve tutum puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı bağımlı örneklem için t testi ile analiz edilmiş ve sonuçları Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. *Kontrol Grubunun Başarı ve Tutum Puanlarının Ön Test / Son Test Karşılaştırması*

Grup	Test		Ortalama	Std. Sapma	t	Sd	p
Kontrol	Başarı	Ön test	6,28	2,19	-12,630	17	0,000*
		Son test	13,56	1,58			
	Tutum	Ön test	64,50	14,41	-4,114	17	0,001*
		Son test	69,78	13,11			

*p<0.05

Kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ($\bar{X}=13.56$), ön test başarı puanlarına ($\bar{X}=6.28$) göre daha yüksek olduğu görülmüştür. İstatistiksel olarak da kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanları ile ön test başarı puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$). Bulunan bu fark, kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanları lehinedir.

Kontrol grubu öğrencilerinin son test tutum puanları ($\bar{X}=69.78$), ön test tutum puanlarına ($\bar{X}=64.50$) göre daha yüksek olduğu görülmüştür. İstatistiksel olarak da kontrol grubu öğrencilerinin son test tutum puanları ile ön test tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$). Bulunan bu fark, kontrol grubu öğrencilerinin son test tutum puanları lehinedir.

Elde edilen bu veriler kontrol grubundaki öğrencilerin son test başarı puanları ve tutum puanlarının ön test puanlarına göre daha yüksek olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin puanlarının konunun işlenmesinden sonra yükselmesi beklendiği bir durumdur. Sonuçlara genel olarak bakıldığında, deney grubu öğrencilerinin hem başarı hem de tutum puanları kontrol grubu öğrencilerinin puanlarına göre anlamlı bir seviyede yüksektir. Bu da dersin deney grubunda yaratıcı drama yöntemi ve altı şapkalı düşünme tekniği ile işlenmesinin geleneksel öğretim yöntemlerine göre daha etkili olduğu söylenebilir.

5) Deney grubu öğrencilerinin öğrenme sürecine yönelik görüşleri nasıldır?

Deney grubu öğrencilerinden etkinlikler esnasında alınan yazılı görüşler içerik analizine tabi tutulmuş ve öğrencilerin ortak görüşleri, dersin işlenişine katılımları ve süreç içerisindeki gelişimleri gösterilmeye çalışılmıştır. Aşağıda etkinlikler esnasında öğrencilerden yazılı olarak alınan verilerin çözümlemesi gösterilmiştir.

Etkinlik 3'te Öğrencilerin Verdikleri Cevaplar:

K1: “Lozan Antlaşması yüksek bir binanın temelidir.”, **E1:** Bugün bu okulda Türk bayrağı dalgalanıyorsa Lozan Antlaşması sayesinde.”, **K2:** “Lozan Antlaşması Türk Milleti'nin bağımsızlığı için çok önemlidir.”, **E2:** “Lozan Antlaşması Türkiye için kurtuluş sağlamıştır.”, **K3:** “Lozan Antlaşması, Kurtuluş savaşını lehimize bitiren barış antlaşmasıdır.”, **K4:** “Lozan Antlaşması sayesinde Milli Mücadele lehimize sona erdi.”, **K5:** “Lozan Antlaşması ile milli bağımsızlık ve egemenliğimizi dünyaya duyurduk”, **E3:** “Lozan Antlaşması Türkiye için bir dönüm noktasıdır.”, **K6:** “Lozan Antlaşması ile ülkemizi işgale gelenler daimi olarak gittiler.”, **K7:** “Lozan Antlaşması özgürlük yolundaki ışıktır.”, **E4:** “Lozan Antlaşması sayesinde dünya Türk'ün gücünü gördü.”, **K8:** “Lozan Antlaşması her Türk gencinin bilmesi gereken barışın anahtarıdır.”, **E5:** “Lozan Antlaşması Türkiye'nin Türklerin olduğunu kanıtlar.”, **E6:** “Lozan Antlaşması ölüm kalım sürecinin sonucudur.”, **E7:** “Lozan Antlaşması Türk ulusunun yasal temsilcisinin TBMM olduğunu dünyaya gösterdi.”, **E8:** “Lozan Antlaşması Türk milletinin ebedi haklılığını göstermiştir.”, **K9 :** “Lozan

Antlaşması Türkiye'nin dönüm noktasıdır.”, **K10**:“*Lozan Antlaşması geldikleri gibi gittiklerinin ispatıdır.*”

Yapılan üçüncü etkinlik sürecinde ve etkinlik sonrasında öğrencilerden alınan nitel verilere bakıldığında öğrencilerin ilgisinin konu üzerinde yoğunlaştığı ve öğrencilerin temel esasları kavramaya başladığı görülmektedir. Ayrıca farklı öğrencilerden farklı yorumların alınması, öğretim sürecinin zengin ve etkili bir şekilde ilerlediğinin göstergesidir.

Etkinlik 4'te Öğrencilerin Verdikleri Cevaplar:

Tablo 5. *Etkinlik 4'te Öğrencilerin Yaptıkları Benzetmeler*

Öğrenci	Sevr Antlaşması	Milli Mücadele	Lozan Antlaşması
K1	Korku	İkilem	Barış
E1	Ölü doğan	Topyekûn	Bağımsızlık
K2	Ölüm	Bağımsızlık yolu	Diriliş
E2	Tutsaklık	Türkün Gücü	Kurtuluş
K3	Sömürge	Başkaldırış	Hayata dönüş
K4	Tutsak	Zorlu yol	Bağımsızlık
K5	Yok olma	Çetin Savaş	Var olma
E3	Manda	Diriliş Destanı	İstiklal
K6	Kirli amaçlar	Mücadele	Sonsuzluk
K7	Kara belge	Zor ama imkânsız değil	Kurtuluş
E4	Ölüm	Diriliş	Bağımsızlık
K8	Baş kaldırış	Direnış	Türkün Gücü
E5	Onların şartları	Türkün gücü	Bizim şartlarımız
E6	Yok etme	Vazgeçmedik	Barış
E7	İdam	Direnış	Kurtuluş
E8	Hakaret	Ateşten Gömlek	Zafer
K9	Öl	Gidin	Vazgeçmedik
K10	Haksızca Geldiler	Gördüler	Gittiler

Bu etkinlikte öğrencilerin tarih şeridi üzerinde gösterilen “millî mücadele” dönemi açısından üç dönüm noktasını tanımlamaları istenmiştir. Öğrenci tanımlamalarına bakıldığında akademik olmaktan öte, daha çok tutum geliştirilmesine yönelik cevaplar verildiği görülmektedir. Öğrencilerdeki coşku ve heyecanın artması yapılacak diğer etkinliklere yaklaşım açısından olumlu bir durumdur.

Etkinlik 6'da Öğrencilerin Verdikleri Cevaplar:

Tablo 6. *Etkinlik 6'da Öğrencilerin Farklı Bakış Açılarında Lozan Antlaşmasını Değerlendirmesi*

Öğrenci	Sarı Şapka / İyimser	Kırmızı Şapka / Duygusal	Beyaz Şapka / Tarafsız	Siyah Şapka / Kötümser	Yeşil Şapka / Yaratıcı	Mavi Şapka / Sonuç
K1	Ülkemizin yükselmesinin	Tüm halk çok sevinecektir	Antlaşmaya tüm yönleriyle	Çözilemeyen sorunlar ileride	Musul'dan vazgeçilmeme	Her yönüyle düşünüldüğünde

	anahtarı			bakabilmeli	büyür	lidir	kalıcı tek barış
E1	Antlaşmanın önemi büyüktür	Mücadele yapılması insanları üzecektir	Hem olumlu hem olumsuz yanlarını iyi düşünmeli	Her iki açıdan da bakabilmeliyiz	Birçok insan evinden, malından, toprağından kovulacak	Yabancı okullar sorunu çözülebilir	Türk milleti için büyük bir başarıdır
K2	TBMM'nin gücünü dünya kabul etti	Sevr Antlaşmasının acılarını silecektir	Her iki açıdan da bakabilmeliyiz	Her iki açıdan da bakabilmeliyiz	Musul sorunu içimizin sinmez	Acilen toparlanarak Musul alınmalı	Bugünün şartlarında barış için kaçınılmaz
E2	Birçok isteğimizi kabul ettirdik	Dışarıda kalan Türkler vatana dönebilecek	İki tarafında isteği oldu aslında	Misak-ı Milliden taviz verildi	Yabancı okullar M.E.B. bağlanmalı	Sevr antlaşmasına göre siyasi bir zafer	Çözümlemeyen sorunlar zamanla çözülebilir şimdi barış her açıdan şart
K3	Ülkemiz adına birçok olumlu sonucu var	Aileler için dönüş yıpratıcı olacak	Her antlaşmanın hem iyi hem kötü sonucu olur	Musul verilemez	Musul konusunda diretilmeli	Çözümlemeyen sorunlar zamanla çözülebilir şimdi barış her açıdan şart	Sevr'e göre çok daha iyi bir antlaşma
K4	Esaretten kurtulduk	Evleri barklarını bırakmak onlara ağır gelecek	Siyasi başarılarında her isteğimizi olamaz	Mücadele sorunu çıkarır	Yabancı okullar sorununu çözmeliyiz	Çözümlemeyen sorunlar başka sorunlar getirir	Sevr'e göre çok daha iyi bir antlaşma
K5	Avrupa gücümüzü gördü	Savaş her iki tarafın halkını da yıprattı.	Savaş her iki tarafta da zarar verdi	Musul sorunu büyür	Nüfus mübadelesi tekrar düşünülmalı	Çözümlemeyen sorunlar başka sorunlar getirir	Sevr'e göre çok daha iyi bir antlaşma
E3	Bağımsız bir devlet olduk	Birçok şehit verildi	İyi-yanlıklarını bırakıp barışa bakılmalı	Musul'u kaybetmekle petrol zengini toprakları onlara verdik	Musul'u geri almak için topyekün savaşmalıyız	Bağımsızlığımız tanıdılar bu bizim için siyasi bir zafer	Sevr'e göre çok daha iyi bir antlaşma
K6	Lozan Antlaşması ile her alanda bağımsız olduk	Birçok insan üzüldü, mücadele ile tekrar üzülecekler	Savaşın taraflar meydanlardan masaya geçebildi	Mücadele yapılması kalıcı barışı zedeler	Musul onlarda kalacaksa tüm Türkleri oradan getirtmeliyiz	Tam bağımsızlık için gerekli bir antlaşma	Sevr'e göre çok daha iyi bir antlaşma
K7	Özgürlüğümüzü geri aldık	Topraklarımızın değerini iyi bilmeliyiz	Her antlaşmanın artıları eksileri olur mühim olan sonuç kalıcı barış	Her iki halkın insanları yıpranacak	Yabancı okulları tamamen kapatmalıyız	Antlaşmadan kalan sorunlar yeni bir savaş getirebilir barışın anahtarını iyi kullanmalıyız	Sevr'e göre çok daha iyi bir antlaşma
K8	Ülke dışında kalan insanların geri gelecek	Halkımız ve askerlerimiz çok yıprandılar	Devletlerin çekişmesi insanları etkiliyor	Sevr'in yumuşatılmış hali	Misak-ı Milliden bir cm taviz vermemeliyiz	Türkiye için önemli bir antlaşma	Sevr'e göre çok daha iyi bir antlaşma
E4	Türkiye için iyi bir fırsat	Acılar bitecek bu barışla	Sonuç önemli BARIŞ sağlandı	Azınlıklar sorunu tam çözülemedi	Kalıcı barış için çözülmeyen sorunların üstüne gidilmeli	Ülkemiz için eski şartlara göre oldukça olumlu bir antlaşma	Sevr'e göre çok daha iyi bir antlaşma
K9	Ekonomik bağımsızlık kazanıldı	Mücadele çok üzücü	Savaş her zaman kötüdür Lozan barış getirdi	Musul geri alınmalıydı	Musul için acil bir plan yapılmalı	Kalıcı barış anlaşması yapılmadığı sürece savaş devam edecekti	Sevr'e göre çok daha iyi bir antlaşma
E5	Sevr Antlaşması düşünüldüğünde her açıdan	Topraklarımızı işgalden kurtardığımızı	Sevr ve Lozan'ı aynı kefeye koyamayız	Musul sorunu kabul edilemez	Musul'daki aileler tamamen geri	Düşmanlarımız bu antlaşma ile bizi	Sevr'e göre çok daha iyi bir antlaşma

	gelişme var	sevinmeliyiz		getirilmeli	yenemediklerini kâğıt üstünde kabul ettiler	
E6	Uzun bir savaş dönemi kapandı barış sağlandı	Lozan ne kadar barış getirirse de yaşanan acılar hiç unutulmayacak	Çekilen acıları kinlenerek değil acıları sararak "barış" için unutmalyız	Lozan Antlaşması beraberinde ileride patlak verecek sorunlar da getirmiştir	Bu antlaşma ile aşılamayan sorunları bırakıp önümüze bakmalıyız	Lozan Antlaşması Türk tarihinde getirileri ile bir zaferdir
E7	Sevr idamdı. Lozan Barış Antlaşması sayesinde idamdan kurtulduk	Lozan Antlaşması aşılamayan sorunlar yüzünden umarım bozulmaz	Barış antlaşmasının kalıcı olabilmesi her iki tafa da bağlı.	Lozan'da aşılamayan sorunlar mutlaka bir gün başımıza dert olacaktır.	Musul'daki Türk nüfusunu göstererek topraklarımızı vermemeliyiz	Tüm yönleri ile düşünüldüğünde olumlu tarafları ağır basıyor iyi bir antlaşma
E8	Bağımsızlığın tescili oldu	Mübadele birçok insanı üzecek	Sonuçlar her tarafı yıpratıcak	Mübadele sorunsuz yapılamaz	İç sorunlarımıza karıştırmamalıyız	Türkiye'nin Türklerin olduğunun ispatı
K10	Lozan Antlaşması barışın anahtarıdır.	Lozan'da çözülemeyen sorunlar olması savaşın açılarını hatırlatacaktır.	Antlaşmaların sonuçları her zaman zaman istenildiği gibi olamayabilir	Çözülemeyen meseleler Türklerin hep meselesi olarak kalacaktır	Çözülemeyen meseleler daha sonradan sorun olacağına acil çözüm önerileri geliştirilmeli	Lozan Antlaşmasının başarı olduğunu kabul etmeli meselelere soğukkanlı yaklaşmalıyız.

Altı şapkalı düşünme tekniği ve drama yönteminin birlikte kullanıldığı altıncı etkinlikte önemli olan nokta öğrencilere öğrencilerin kendilerinden yapılması beklenenleri doğru anlaması ve etkinliğin tam olarak açıklanmasıdır. Farklı şapkalar (bakış açılarına) sahip öğrencilerin yaptıkları yorumlar incelendiğinde doğaçlamalar içinde sahip oldukları rolleri doğru kavradıkları görülmektedir. Yapılan açıklamaların çoğu tarihi gerçekleri yansıtmaktadır. Öğrenciler etkinliği oyun olarak algılamamış konuya ait bilgilerden sapmamışlardır.

Etkinlik 9'da Öğrencilerin Yaptıkları Değerlendirmeler:

K1: “Ben yapılan etkinliklerde İnkılâp Tarihinin çok zevkli olabileceğini fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde dramının tam bana göre olduğunu hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının önemini ilk kez öğrendim.”, **E1:** “Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının önemini fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde yaşanan sürecin ne kadar zor olduğunu hissettim. Ben yapılan etkinliklerde nüfus mübadelesinde ailelerin neler çektiklerini ilk kez öğrendim.”, **K2:** “Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının önemini fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde yaşanan sürecin ne kadar zor olduğunu hissettim. Ben yapılan etkinliklerde nüfus mübadelesinde ailelerin neler çektiklerini ilk kez öğrendim.”, **E2:** “Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşması ile ilgili hiçbir şey bilmediğimi fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde Atatürk'ün duygularını hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasında rol alan şahsiyetleri ilk kez öğrendim.”, **K3:** “Ben yapılan etkinliklerde bağımsızlığın her şeyden önemli olduğunu fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde milli birlik ve beraberliğin savaş döneminde çok önemli olduğunu hissettim. Ben yapılan etkinliklerde nüfus mübadelesinde ailelerin ne kadar üzüldüğünü ilk kez öğrendim.”, **K4:** “Ben

yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının tarihimizdeki önemini fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde rol almaktan mutluluk hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasını ilk kez öğrendim.”, **K5**: “Ben yapılan etkinliklerde geleceğin gerçekten ne kadar zorluklarla kazanıldığını fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde Türk Milletinin neler hissettiğini hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan’ın bir dönüm noktası olduğunu ilk kez öğrendim.”, **E3**: Ben yapılan etkinliklerde Lozan’ın sonuçlarını fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde İnkılâp dersinin güzelliğini hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan’da çözülemeyen sorunları ilk kez öğrendim.”, **K6**: “Ben yapılan etkinliklerde bilgilerimi tazelediğimi fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde kendime güvendiğimi hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasını kimlerle imzalandığını ilk kez öğrendim.”, **K7**: “Ben yapılan etkinliklerde insanların feryadını fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde eskilerin zorluklarını hissettim. Ben yapılan etkinliklerde antlaşmaların oluşumunu ilk kez öğrendim.”, **E4**: “Ben yapılan etkinliklerde yıllar öncesinde olan önemli olayları fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde Türklerin ne kadar gayretli olduğunu hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan’ın bizim için ne kadar önemli olduğunu ilk kez öğrendim.”, **K8**: “Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının önemini fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde bağımsızlığın nasıl bir şey olduğunu hissettim. Ben yapılan etkinliklerde nüfus mübadelesinde insanların evlerini bıraktıklarını ilk kez öğrendim.”, **E5**: “Ben yapılan etkinliklerde atalarımızın yaşadıklarını fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde o günlerde yaşanan mücadele ruhunu hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının detaylarını ilk kez öğrendim.”, **E6** : “Ben yapılan etkinliklerde rolün gerçekliğini fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde savaş anını hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının sonuçlarını ilk kez öğrendim.”, **E7**: “Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının ne kadar önemli olduğunu fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde oradakilerin yerinde olduğunu hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının maddelerini ilk kez öğrendim.”, **E8**: “Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşması ile halledilmeyen meseleler olduğunu fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde mücadele ruhunu hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının sürecini ilk kez öğrendim.”, **K9** : “Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde Türkiye’nin nasıl bu günlere geldiğini hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının sonuçlarını ilk kez öğrendim.”, **K10**: “Ben yapılan etkinliklerde derse katılımın önemini fark ettim. Ben yapılan etkinliklerde milli mücadele ruhunu hissettim. Ben yapılan etkinliklerde Lozan Antlaşmasının önemini ilk kez öğrendim.”

Öğrenme sürecinin öğrenciler tarafından değerlendirilmesine yönelik bu etkinlikte katılımcıların bazılarında üst biliş geliştiği, düşüncelerinde oluşan değişiklikleri fark ettikleri görülmektedir. Diğer taraftan sadece konu alanına özgü olarak değil dersin tümüne karşı tavırlarında yaşanan değişiklikler göze çarpmaktadır. Ayrıca öğrencilerden alınan bu veriler çalışmanın nicel boyutta elde edilen sonuçlarına da ışık tutmaktadır. Deney grubu öğrencilerinin derse

yönelik olumlu tutum geliştirmeleri, dersin işlenişine yönelik olumlu hisler duymaları ile açıklanabilir.

Etkinlik 10'da Öğrencilerin Yaptıkları Değerlendirmeler:

K1: “Sömürge olabilirdik, Türkler vazgeçmedi ve Lozan Antlaşmasıyla barış sağlandı.”, **E1:** “Sevr Antlaşması ölü doğmuştu. Yırttık attık ve mücadeleye başladık. Lozan Antlaşması ile bu mücadele sonuca ulaştı ve haklı davamızı dünya da gördü”, **K2 :** “İtilaf Devletleri bükemedikleri bileği öpmek zorunda kaldılar.”, **E2:** “Bu vatani atalarımızın nasıl savunduğunu gördün sende vatanını savun, asla verme ve gerektiğinde sende öl”, **K3:** “Ya istiklal ya ölümdü parolamız. Ölen toprak oldu, bayrak oldu. İstiklal sonsuza kadar Türklerin oldu.”, **K4:** “Yeni nesil bu mektubu asla kaybetme. Nerden geldiğini, gücünü nerden aldığını iyi bil. Sen zorluklarla kazanılan bir zaferi korumakla görevlisin”, **K5:** “Bu topraklarda çok acılar çekildi. Çekilen acıdan daha büyük olan milli mücadele ruhuydu. Bu ruhu koru, sakın kaybetme. İşte Lozan bu birlik beraberliğin sonucudur.”, **E3:** “Sen bu mektubu okurken çok güzel bir ülkede yaşıyor olacaksın. Sakın bunun rehavetine kapılma. Çekilen sıkıntıları unuttuğun an bittiğin andır”, **K6:** “Eğer Lozan Antlaşması imzalanmasaydı tam bağımsız olamazdık. Bağımsızlığı korumanın ne yaman olduğunu bilemezsin. Umarım ki, bağımsızlığını savunmak zorunda hiç kalmazsın”, **K7:** “Lozan'da yapılan görüşmeler çok çetin geçti. Çözilemeyen konular da kaldı. Fakat ebedi sulh için sesimizi çıkarmadık. Askerlerimizi yorgundu, halkımız fakirdi. Yoksa tüm sorunları çözer gelirdik.”, **E4:** “Değerli gençler. Size layık olmaya çalıştım. Tüm gayretim sizin daha güzel günler görebilmeniz içindir. Lozan'da bunların sonucusuydu. Zafer meydanlarında kazanılmış haklı galibiyet Lozan'da sonuca bağlanmıştı. Şimdi sıra sizin daha refah yaşayabilmeniz için inkılâpları yapmaya geldi.”, **K8:** “Biz milli mücadeleyi sizin için verdik. Ecdadınız verdiği mücadele kutsaldır. Devraldığın mirası ömrün boyunca muhafaza etmelisin.”, **E5:** “Lozan süreci uzun sürmüştü. Amaçları yumuşatılmış Sevr'i bize imzalatmaktı. Ama meydanlarda kazandığımız zaferi hatırlattık kendilerine. Misak-ı Milli hedeflerimizden asla dönmeyeceğimizi Lozan'da anladılar.”, **E6:** “Verdiğimiz mücadelenin önemini ta ki Lozan'da anladılar. Çünkü onların böyle önemli davaları olmamıştı. Milli mücadeledeki gibi bir birlik ve beraberlikleri hiç olmamıştı. Onlar haksızca sömürmek istedikleri topraklarımızdan boyunlarını bükerek gittiler. Atamızın dediği gibi geldikleri gibi gittiler”, **E7:** “Lozan imzalanmasaydı ne olurdu diye düşündün mü hiç? Kendi ekmeğini yiyip, kendi domatesini ekip yiyebilir miydin hiç? Sen savaş ortamını görmedin. Savaşta insanlar aç sefil kalıyorlar. Savaş meydanlarında gencecik insanlar hayatını kaybediyor. Vatan sağ olsun diyorlar. Bulduğun şartların değerini bilmelisin.”, **E8:** “Şu an Lozan'dayım. Bu antlaşma imzalanmadan yurda dönmeyeceğim. Bizim isteklerimizi kabul etmek zorundalar. İşgaller başladığından beri vazgeçmedik, şimdi vazgeçmek. Asla”, **K9:** “Lozan'da aşılamayan sorunlar varmış. Nüfus mübadelesi yapılacaktı. Bunu duyduğumdan beri gözüme uyku girmiyor. Ben bu topraklarda doğdum. Yapılan işgallere hep karşıydım. Ben burada komşularıyla akraba gibiyim. Şimdi neden gönderilmek zorunda kalıyorum. Savaşlar bitsin insanlar mağdur olmasın. Savaş

bitti, barış antlaşması imzalandı derken şimdide savaşın sonuçlarının bedelini ödüyoruz”, K10: “Atatürk gibi bir dahi Türklere geldiği için geri çekilmek zorunda kaldık. Bu üstün deha kadar kahraman halkın direnişi, bağımsızlık arzuları bugün bizi Lozan’a getirdi. Artık onların karşısında olmaktansa dostları olmaya bakmalıyız. Atatürk’ün yurttan sulh dünyada sulh sözleri bugün Lozan’da hepimize bir ders olmalı.”

Yazılan mektuplardan alınan bu pasajlara bakıldığında, özellikle drama etkinlikleri sayesinde öğrencilerin millî mücadele yıllarına ait koşulları kavradığı ve Lozan Barış Antlaşması’nın imzalandığı dönemde yaşayan insanların duygularını paylaştığı anlaşılmaktadır. Mustafa Kemal Atatürk ve Milli Mücadele kahramanlarına karşı saygının geliştiği, ayrıca değerlendirmelerin taksonomik açıdan üst düzeyde olduğu görülmektedir.

SONUÇ ve TARTISMA

Bu araştırmada amaç, 8. sınıf T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi’nde “Lozan Barış Antlaşması” konusu işlenirken yaratıcı drama yönteminin ve altı şapkalı düşünme tekniğinin kullanımının öğrenci başarısına ve öğrencilerin derse karşı tutumlarına etkisini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda uygulamaya elverişli bir okulun akademik başarıları denk olan 8. sınıflarından iki sınıf seçilmiştir. Bu iki sınıf yansız olarak deney ve kontrol grubu olarak tayin edilmiştir. Deney ve kontrol grubu öğrencilerine ön test-son test olarak başarı testi ve tutum ölçeği uygulanmıştır. Uygulama sonunda yapılan istatistiksel hesaplamalara göre öğrencilerin konuyla ilgili akademik başarıları ve derse karşı tutumları açısından deney grubu lehine anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğrenci görüşlerinin ve araştırmacıların gözlemlerinin, deney grubunda yapılan etkinliklerin öğrencilerin derse olan ilgisini arttırdığını ve öğretim sürecini daha verimli hâle getirdiğini ortaya koyduğu söylenebilir.

Uygulama okulu olarak seçilen okulun sosyo-ekonomik düzeyinin düşük olması sebebiyle ev yaşantılarında ve günlük hayatlarında aktif olamayan öğrenciler, altı şapkalı düşünme ve drama etkinliklerine kendi yaşamlarına alternatif olarak görmüşler, etkinliklere karşı daha olumlu bir tavır sergilemişlerdir. Ayrıca araştırmacıların yaptığı görüşme ve gözlemlere göre, öğrencilerin iletişim becerileri olumlu yönde etkilenmiş ve öğrenciler uygulanan öğretimden memnun kaldıklarını her fırsatta dile getirmişlerdir.

Araştırmanın uygulama aşamasında yapılan etkinliklere, öğrenciler büyük ölçüde katılım sağlanmıştır. Genellikle dersle ilgilenmeyen ve söz almak istemeyen öğrencilerin derse karşı ilgilerinde olumlu yönde değişiklikler gözlenmiştir. Çocukların konuştukça ve oluşumlarda aktif rol aldıkça akademik davranışlarında olduğu kadar duyuşsal özelliklerinde de gelişme meydana gelmiştir. Düşünceyi ifade etme ve yazıya dökmede sorun yaşayan öğrenciler, uygulayıcıların da desteğiyle kendilerine bu konularda daha çok güvenmeye başlamıştır. Etkinlikler ilerledikçe öğrencilerin ifadeleri de güçlenmiştir. Ayrıca

öğrendikleri bilgilerin farkında olmaları, TC İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersine karşı üst biliş kazanmaya başladıklarının göstergesidir.

Yapılan araştırmalarla ilgili alan incelendiğinde (Stradling: 2003, Demircioğlu: 2005, Can: 2005, Debre: 2008, Altıkulaç: 2008, Bilek: 2009, Göncüoğlu: 2010) sonuçların bu çalışmada elde edilen bulgulara benzerlik gösterdiği görülmektedir. Özellikle ilgili öğretim yöntem ve tekniklerinin akademik başarıya etkisi daima olumlu yönde gerçekleşmiştir. Çalışmaların Sosyal Bilgiler ve TC İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinin farklı konularında yapılmış olması kullanılan yöntem ve tekniğin uygulanabilirliği konusunda fikir vermektedir.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin daha kolay ve anlaşılır bir hale gelebilmesi için konuların somut bir hâle getirilmesi gerekir. Öğrenciler için eskiden yaşanmış olaylar, kendi yaşamlarına oldukça uzak ve soyuttur. Tarihsel olayların yaşanmış olaylar olduğunun kavranması, derse yönelik olumlu tutumların gelişmesi, ders kazanımlarına ulaşmak, öğrenciyi derste aktif kılmak ve yaratıcı bireyler yetiştirmek için öğrenenler bu çağdaş öğretim teknikleriyle tanışmalı ve bu teknikleri derslerinde kullanmalıdır.

Bu araştırmanın sonuçlarının, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin öğretim yöntem ve teknikleri konusundaki yetersizlikleri, öğrenci merkezli öğretimin faydaları konularına daha fazla dikkat çekeceğine ve yeni çalışmalara ışık tutacağına inanılmaktadır. Bununla birlikte bu sınırlı örneklem üzerindeki çalışmalardan elde edilen sonuçların genellenemeyeceği ve konuyla ilgili yapılacak daha kapsamlı çalışmaların gerekliliği açıktır.

UYGULAMA SÜRECİ

Ders: Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi Ve Atatürkçülük

Sınıf: 8

Ünite: Çağdaş Türkiye Yolunda Adımlar

Konu: Zaferin ve Bağımsızlığın Tescili

Süre: 3 ders saati (80'+40')

Kazanım: Sevr ve Lozan Antlaşmalarını karşılaştırarak Lozan Antlaşması'nın sağladığı kazanımları analiz eder.

İŞLENİŞ

HAZIRLIK-ISINMA

1.Etkinlik / Duygularımızı İfade Ediyoruz

Tüm öğrencilere altı farklı renkte (beyaz, kırmızı, yeşil, sarı, siyah, mavi) kartondan küçük şapkalar hazırlanır. Öğrencilere (altı farklı renkte) altı tane şapka dağıtılır. Her renge göre öğrencilere yüz ve vücutlarıyla söylenen duyguyu vermeleri söylenir. Öğrencilere renk gösterilir ve söylenen duyguyu yansıtmaları söylenir. (Beyaz- tarafsız, kırmızı- duygusal, yeşil-yaratıcı, sarı- iyimser, siyah-

kötümser, mavi-) Öğrenciler bu duyguları vücutları ve yüzleriyle yansıtır. Öğrencilere vücutlarına belli bir form verdikten sonra vücut şekillerini bozmadan etrafındaki arkadaşlarına da bakmaları istenir. Bu etkinliğin bitiminde öğrencilere neler hissettikleri ve duygulara kendilerinin verdikleri şekillerle arkadaşlarının verdikleri şekiller üzerine konuşmaları istenir. Renkler ve duygular arasındaki ilişki sorulur.

2. Etkinlik / Sorular İle Öğreniyorum

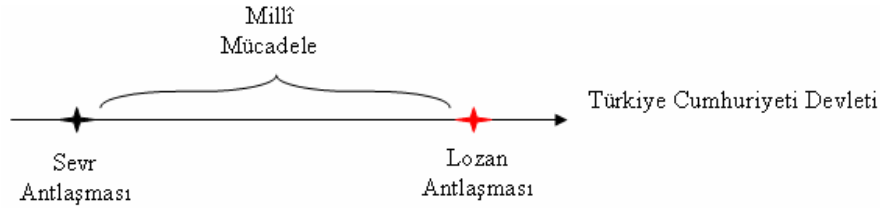
Öğrencilerin sayısı kadar küçük kâğıtlar kesilir. Bu kâğıtlara Lozan Antlaşması ile ilgili sorular hazırlanır. Kâğıtların arkasına da soruların cevapları yazılır. Her öğrenciye kâğıtların soru olan yüzü gelecek şekilde kâğıtlar verilir. Kâğıdı alan öğrenci soruyu yüksek sesle okur ve soruya cevap verir. Cevabın doğru olduğu sınıfça onaylanırsa diğer soruya geçilir değilse sınıftan birisi doğru cevabı verir. Cevap kâğıdın arkasındaki cevap ile karşılaştırılır.

3. Etkinlik / Fikrimi Açıklıyorum

Öğrencilerin hepsine boş birer dosya kâğıdı dağıtılır. Öğrencilere Lozan Antlaşması'nın tarihsel önemi ile ilgili bir cümle yazmaları istenir.

4. Etkinlik / Bence...

Tahtaya bir zaman şeridi çizilir. Öğrencilerden kendilerine dağıtılan kâğıtlara Sevr Antlaşması, Millî Mücadele ve Lozan Antlaşmasını bir kelime ile tanımlamaları istenir.

5. Etkinlik / Resimleri Konuşturduk

Sınıf altı gruba ayrılır. Her gruba bir resim verilir. Gruplar resimdeki kişilerin resim çekilmeden önce neler yaşadığını, konuştuğunu, düşündüğünü ifade eden bir canlandırma yaparlar. Canlandırmalarda resimlerin altındaki açıklamalardan yola çıkarlar. Canlandırmaları resimdeki durumu almaları ve o resmi çektiriyor gibi durmaları ile son bulur. Bu etkinlik yapılırken kullanılan resimler: Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü'nün Görüşmesi, Lozan Barış Antlaşması'nın İmzalanması, İsmet İnönü ve Lozan Barış Konferansı'na Giden İlk Türk Heyeti, Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanmasından sonra İsmet Paşa-İsviçre Cumhurbaşkanı ve diğer temsilciler, İsmet İnönü, Lozan görüşmeleri sırasında karşılaşırken ve İsmet İnönü'nün Lozan dönüşü.

CANLANDIRMA**6. Etkinlik / TBMM'deki Önemli Toplantı**

Mustafa Kemal, Lozan Antlaşması imzalandıktan sonra TBMM'de toplantı düzenler. 5 tarihsel şahsiyetle mecliste konuşurlar. Tüm sınıf ortamı meclis gibi düşünülür. Toplantı tüm vekillere açık yapılır.

Toplantıda rol alan kişiler:

İsmet İnönü: (Sarı Şapka /İyimser)

Dr. Rıza Nur: (Kırmızı Şapka /Duygusal)

Hasan Saka: (Beyaz Şapka /Tarafsız)

Rauf Orbay: (Siyah Şapka /Kötümser)

Yusuf Kemal Tengirşek: (Yeşil Şapka /Yaratıcı)

Mustafa Kemal: (Mavi Şapka / Sonuç)

Rol alan öğrencilerin dışındaki sınıfın diğer öğrencileri toplantıya vekil olarak katılırlar. Toplantıda söz hakkı olarak katılma hakkına sahip vekiller ayrıca ellerindeki şapkalara Lozan Antlaşması ile ilgili tüm duygu ve görüşlerini yansıtan kelimeler yazarlar. (beyaz şapkaya – tarafsız görüşlerini, kırmızı şapkaya – duygusal görüşlerini, yeşil şapkaya-yaratıcı görüşlerini, sarı şapkaya-iyimser görüşlerini, siyah şapkaya- kötümser görüşlerini, mavi şapka- tüm görüşlerden yola çıkarak sonuca varır).

Öğrenciler tüm kartları düşünceleri yönünde doldurduktan sonra kartlar toplanır ve renklerine göre ayrılarak kendi rengindeki şapkanın altına bırakılır. Tarihteki kişilikler şapkalalarının altına görüşlerini renkleri ile bırakan vekillerin görüşlerini okur. Mavi kartın okunmasıyla etkinliğe son verilir. Son kartla öğrencilerin ulaştığı son nokta öğrenilmiş olur.

7. Etkinlik / O günlere Gidiyoruz

Öğrenciler 5 gruba ayrılır. Öğrencilerden doğaçlama yaparak Lozan Antlaşmasına kadar olan süreci aşamaları ile canlandırmaları istenir. Her gruba canlandırmaları istenilen şu dönemler verilir.

1. Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanır ve Sevr antlaşması Türk milletine imzalanması için dayatılır.
2. Düşman işgalinin başlaması ile milli direniş başlar.
3. Kazanılan askeri zaferler sonrası Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalanır ve Lozan Konferansına davet alınır
4. Lozan'da sıkıntılı bir süreç sonrasında Lozan Antlaşması imzalanır.
5. Hatay'da bir Türk ailesisiniz
6. Yunanistan'da bir Türk ailesisiniz

DEĞERLENDİRME**8. Etkinlik / Aklıma Takılanlar Var**

Öğrenciler kafalarına takılan bir soruyu kâğıda yazar ve kürsüye bırakır. Sırayla karışık bırakılan sorulardan öğrenciler tekrar gelerek birini alır ve yüksek sesle okuyarak cevaplarlar.

9. Etkinlik / Süreci Değerlendiriyorum

Ben yapılan etkinliklerde fark ettim.

Ben yapılan etkinliklerde hissettim.
Ben yapılan etkinliklerde ilk kez öğrendim.

10. Etkinlik / Tarihten Gelen Meçhul Mektup

Evinizde babanızın dedesinden kalan eski bir kitabı karıştırırken arasında Lozan Antlaşmasının imzaladığı dönemden kalan bir mektup buluyorsunuz. O mektupta neler yazıyordur.

KAYNAKLAR

- Adıgüzel, H. Ö. (2002). Yaratıcı Drama. Ankara: Naturel Kitap Yayıncılık.
- Altıkulaç, A. (2008). 8. Sınıf T.C. İnkılâp Tarihi Ve Atatürkçülük Dersinde Bir Öğretim Tekniği Olarak “Drama”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı.
- Ata, B. (2002). Tarih Öğretimi Hakkında. Milli Eğitim Dergisi, 153–154. <http://www.meb.gov.tr/> adresinden 15 Mayıs 2007 tarihinde alınmıştır.
- Bilek E. (2009). İlköğretim Üçüncü Sınıf Hayat Bilgisi Dersinde Dramatizasyon Yönteminin Öğrencilerin Sosyal-Duygusal Uyumlarına Ve Akademik Başarılarına Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Celal Bayar Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İlköğretim Ana Bilim Dalı. Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı.
- Can H. A. (2005). Altı Şapkalı Düşünme Tekniğinin 6 Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrenci Başarısına Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı.
- Cooper, H. (1996). Historical Thinking and Cognitive Development In The Teaching Of History. The Practice Of Teaching and Learning History. Teaching History. Hilary Bourdillon (Editor). (p. 101–122). Great Britain: The Open University.
- Çuhadar, A. (2005). Edebiyata Sosyal Bilgiler Penceresinden Bakmak. Çukurova Üniversitesi. Eğitim Fakültesi. 1–19. <http://egitim.cukurova.edu.tr/> adresinden 06.06.2006 tarihinde alınmıştır.
- Debre İ. (2008). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Coğrafya Konularının Öğretiminde Ders Anlatım Stratejisi Olarak Dramatizasyonun Kullanılmasının Öğrencinin Başarı Düzeyine Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bölümü.
- Demircioğlu, İ. H. (2005). Tarih Öğretiminde Öğrenci Merkezli Yaklaşımlar. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Emiroğlu, G. (2006). İlköğretim Düzeyinde İnkılâp Tarihi Ders Konularının Öğretimi: Metot ve Etkinlikler. Türk Eğitim Sisteminde Atatürkçülük ve Cumhuriyet Tarihi Öğretimi 10–11 Kasım 2005. Doğaner, Y. (Ed.). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Göncüoğlu Ö. G. (2010). 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Demokrasinin Serüveni Ünitesinin Öğretiminde Drama ve İşbirlikçi Öğretim Yöntemlerinin Öğrenci Tutum ve Başarısına Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İlköğretim Ana Bilim Dalı. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı.
- Karakaya, N. (2007). İlköğretimde Drama ve Örnek Bir Uygulama. G. Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt 27, Sayı 1, 103–139.
- Johnson, C. (2002) “Drama and Metacognition”, Early Child Development and Care, 172: 6, 595- 602.

- Stradling, R. (2003). Tarihi Öğrenmek ve Öğretmek - 20. Yüzyıl Avrupa Tarihi Nasıl Öğretilmeli. (Birinci baskı) İngilizceden Çeviren: Ayfer ÜNAL. İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı.
- Phillips, R. (2003). Reflective Teaching Of History 11–18. London: Continuum Publication.
- Philbin, M., MYERS, J. (1991). “Classroom Drama: Discourse as a Mode of Inquiry in Elementary School Social Studies”. *Social Studies*. 82:5 (1991:Sept./Oct.) p.179.
- Uysal, Ş., Önsoy, R., Güvenç, B., Kuçuradi, İ., Kaya, S. (1987). Ortaöğretim Kurumlarında Sosyal Bilgiler Öğretimini Nasıl Daha Çağdaş Ve Verimli Hale Getirebiliriz. Ortaöğretim Kurumlarında Sosyal Bilimler Öğretimi ve Sorunları. Türk Eğitim Derneği V. Öğretim Toplantısı 13–14–15 Mayıs 1987. Poyrazoğlu, N. (Ed.). Ankara: Türk Eğitim Derneği Öğretim Dizisi.
- Üstündağ, T. (2006). Temel Eğitimde Drama. Yaratıcı Drama 1985–1998 Yazılar. (İkinci Baskı). Adıgüzel, H. Ö. (Ed.). Ankara: Naturel Kitap Yayıncılık.

SUMMARY

History lesson is one of the lessons that most of the students find boring. This is because the course is usually taught by the narrative method. Several teaching methods and techniques can be used in Turkish Republic Revolution History and Kemalism lesson in primary school classes. Any teaching technique used in the course cannot be said to be perfect. But drama teaching method and six thinking hats teaching technique largely comply with the objectives of lessons. Therefore, these techniques, to bring history lessons to the state of more effective ways, are seen as the most creative.

In history classes students are certain people, events and issues in animation and so it is possible to dramatize. Thus, the issue becomes concrete and is much better learning. With drama activities, history lesson, a course consisting of abstract issues in the minds of the students, will easily become concrete. During activities, students can opportunity to go another place and time.

Six thinking hats teaching technique should be taken into consideration. This technique has helped individuals in exploring new ideas, better decision making and practical thinking. Colorful hats suggest different ways of thinking. Six Thinking Hats prevents from staying in a certain pattern in human thought and in one way to look at events. Six Thinking Hats and Drama Method are in conformity with each other greatly in classrooms.

the purpose of this study is to examine the effect of using the creative drama method and the six thinking hat technique on student success and attitudes in eighth-grade revolution history and Kemalism lesson with the subject ‘Lausanne Treaty’.

The chosen study groups who were studying in 8th classes in 2008-2009 academic years have the lower socioeconomic levels. These classes were identified as the control group and the experimental group. Turkish Republic

Revolution History and Kemalism Attitude Scale was developed to measure the student attitude towards course, and the achievement test indicates which level is reached about course gains. These tests were used as pre and post tests. Written responses from students were also taken during the events.

It was observed similar levels of group before the application. After the course applications, control group scores in achievement test is “6,28” for pre and is “13,56” for post. In the attitude scale, pre is “64,50”, post is “69,78”. Experimental group scores in achievement test, pre is “6,28” and post is “17,72”. In attitude scale, pre is “62,33”, post is “85,72”. According to statistical calculations related to academic achievement and course attitudes, experimental group has more positive results. Also according to the perceptions of students and researchers, the observed events have increased interest in lessons and have made teaching process more efficient.

Schools were selected as the application of socio-economic status. Therefore, the students who are not active in their daily lives saw as an alternative to life and had a more positive attitude towards activities. Moreover, according to interviews and observations of researchers, positively affected students' communication skills, students have expressed that they are satisfied with the teaching practice.

In the application process, students participated in the lesson to a large extent. It was observed that there were positive changes in the students' attitudes in terms of their interests in the participation. As the children talk and take an active role in the formation, properties of academic behavior as well as emotional development has realized. As the events progress, students' abilities to express their thinking and writing skills developed. Also the students' awareness of the information they learned was the indicator that began to gain meta cognitive skills in Turkish Republic Revolution History and Kemalism lesson.

As Turkish Republic Revolution History and Kemalism Lesson will become easier and more understandable, subjects must be brought into concrete issues. It is necessary to understand that historical events are the events that have occurred. Modern teaching techniques like drama and six thinking hats can help teachers in this regard. The previous studies have shown similar results. The results of this study can help social studies teachers in teaching methods and techniques of failure and focusing on student-centered education to attract more attention and are believed to shed light on new works. However, this limited sample of the results obtained from studies on the subject cannot be generalized and the necessity of more comprehensive studies is clear.